II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2020/723,

4. märts 2020,

millega kehtestatakse üksikasjalikud normid kolmandate riikide piloodilubade tunnustamise kohta ja muudetakse määrust (EL) nr 1178/2011

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrust (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91, ([1]) eriti selle artikli 68 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

(1) Määruse (EL) 2018/1139 vastuvõtmisega ning eriti selle artikli 68 alusel on komisjonil nüüd õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kolmanda riigi õiguse kohaselt välja antud, tsiviillennundusnormidele vastavust tõendavate ning määruses (EL) 2018/1139 sätestatud ohutustasemega samaväärse ohutustaseme tagamist kinnitavate sertifikaatide ja muude dokumentide tunnustamise kohta.

(2) Käesoleva määruse põhieesmärk on viia praegune õigusraamistik kooskõlla määrusega (EL) 2018/1139, mistõttu tuleks komisjoni määruse (EL) nr 1178/2011 ([2]) artikli 8, III lisa ja asjaomaste sätete sisu kolmandate riikide sertifikaatide tunnustamise kohta vormistada delegeeritud õigusaktiks. Lisaks peaksid kõnealused sätted nüüd hõlmama ka kolmandate riikide purilennuki- ja õhupallisertifikaatide tunnustamise norme.

(3) Määruses (EL) 1178/2011 on loetletud kolmandate riikide lubade tunnustamise tingimused. Teatavatel tingimustel võivad liikmesriigid kolmandate riikide piloodilube praegu tunnustada või sellise kolmanda riigi poolt välja antud loa omanik võib taotleda kvalifikatsiooni tunnustamist loa taotlemisel vastavalt määrusele (EL) nr 1178/2011. Praegu toimub selline kvalifikatsiooni tunnustamine sertifitseeritud koolitusorganisatsiooni soovituse alusel.

(4) Teatavate mitteäriliseks tegevuseks mõeldud piloodilubade ja pädevusmärgetega seotud koolitusi pakkuvate organisatsioonide suhtes kohaldatavaid norme on lihtsustatud ja kasutusele on võetud mõiste „deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioon“ vastavalt komisjoni määrusele (EL) 2018/1119 ([3]). Seetõttu tuleks ajakohastada kolmandate riikide lubade tunnustamise norme, et deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioonidel oleks võimalik tunnustada nende kolmandate riikide lubade omanike kvalifikatsiooni, kes taotlevad liidu õigusraamistiku kohaselt välja antavat luba.

(5) Määruse (EL) nr 1178/2011 artikkel 8 ning III lisa, milles on praegu käsitletud kolmandate riikide lubade tunnustamine nõudeid, tuleks seega välja jätta,

([1]) ELT L 212, 22.8.2018, lk 1.

([2]) Komisjoni 3. novembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1178/2011, millega kehtestatakse tsiviillennunduses kasutatavate õhusõidukite meeskonnaga seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008 (ELT L 311, 25.11.2011, lk 1).

([3]) Komisjoni 31. juuli 2018. aasta määrus (EL) 2018/1119, millega muudetakse määrust (EL) nr 1178/2011 deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsioonide osas (ELT L 204, 13.8.2018, lk 13).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

1. JAGU

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisala

Käesoleva määrusega kehtestatakse kolmandate riikide õiguse kohaselt välja antud piloodilubade ja nendega seotud pädevusmärgete, õiguste või sertifikaatide ning tervisetõendite tunnustamise tingimusi käsitlevad üksikasjalikud normid.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse määruse (EL) nr 1178/2011, komisjoni määruse (EL) 2018/395 ([4]) ja komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/1976 ([5]) mõisteid.

2. Lisaks tähendab käesolevas määruses kasutatud mõiste „tootja lennud" komisjoni määruse (EL) nr 965/2012 ([6]) artikli 6 lõikes 3 osutatud lende.

Artikkel 3

Kolmandate riikide lubade tunnustamine

Ilma et see piiraks määruse (EL) 2018/1139 artikli 68 lõike 1 punkti a kohaselt liidu ja kolmanda riigi vahel sõlmitud rahvusvaheliste lepingute kohaldamist, võivad liikmesriigid:

a) käesoleva määruse 2. jao kohaselt tunnustada kolmandate riikide õiguse kohaselt välja antud piloodilube ja nendega seotud pädevusmärkeid, õigusi või sertifikaate ning tervisetõendeid;

b) määruse (EL) nr 1178/2011 artikli 3, määruse (EL) 2018/395 artikli 3a või rakendusmääruse (EL) 2018/1976 artikli 3a kohaselt välja anda samaväärseid lube taotlejatele, kellele kolmas riik on 7. detsembril 1944 Chicagos allkirjastatud rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni („Chicago konventsioon") 1. lisa kohaselt juba välja andnud samaväärse loa, pädevusmärke, õiguse või sertifikaadi, tingimusel et need taotlejad vastavad 3. jao nõuetele ja võttes arvesse sertifitseeritud koolitusorganisatsiooni või deklaratsiooni esitanud koolitusorganisatsiooni soovituse alusel tunnustatud kvalifikatsiooni;

c) lugeda täielikult täidetuks nõue läbida enne teooriaeksamit ja lennueksamit koolituskursus nende liinipiloodiloa omanike puhul, kellele on loa välja andnud kolmas riik või kelle luba on välja antud kolmanda riigi nimel Chicago konventsiooni 1. lisa kohaselt, tingimusel et kõnealused loaomanikud vastavad määruse (EL) nr 1178/2011 I lisa F alajaos sätestatud asjakohase õhusõidukikategooria liinipiloodiloa väljaandmiseks ettenähtud kogemusnõuetele ja et kolmanda riigi luba sisaldab liinipiloodiloa oskuste eksamil kasutatava õhusõiduki kohta kehtivat tüübipädevusmärget;

d) välja anda lennuki või kopteri tüübipädevusmärke nendele määruse (EL) nr 1178/2011 kohaselt välja antud lubade omanikele, kes vastavad kolmandas riigis sellistele pädevusmärgete suhtes kehtestatud nõuetele; kõnealused pädevusmärked kehtivad vaid asjaomases kolmandas riigis registreeritud õhusõiduki suhtes, kuid selle piirangu võib tühistada, kui piloot täidab käesoleva määruse artikli 10 nõudeid.

([4]) Komisjoni 13. märtsi 2018. aasta määrus (EL) 2018/395, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad õhupallilendude suhtes vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008 (ELT L 71, 14.3.2018, lk 10).

([5]) Komisjoni 14. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/1976, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad purilennukilendude suhtes vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2018/1139 (ELT L 326, 20.12.2018, lk 64).

([6]) Komisjoni 5. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 965/2012, millega kehtestatakse lennutegevusega seotud tehnilised nõuded ja haldusmenetlused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 216/2008 (ELT L 296, 25.10.2012, lk 1).

2. JAGU

LUBADE VALIDEERIMINE

Artikkel 4

Lubade valideerimist käsitlevad üldsätted

1. Liikmesriigi pädev asutus võib valideerida Chicago konventsiooni 1. lisa nõuete kohaselt kolmanda riigi poolt välja antud piloodiloa.

2. Käesoleva määruse sätete kohaldamisel täidavad liikmesriigi pädevate asutuste ülesandeid järgmised asutused:

a) liidu territooriumil elavate pilootide puhul piloodi elu- või asukohaliikmesriigi pädev asutus;

b) mujal kui liidu territooriumil elavate pilootide puhul selle liikmesriigi pädev asutus, kus on piloodi tööandjaks oleva või saava lennuettevõtja peamine tegevuskoht, või kus õhusõiduk, millel ta lendab või kavatseb lennata, on registreeritud.

3. Loa valideerimine on tähtajaline, mitte ületades üht aastat, ning loaga antud õigusi saab kasutada ainult selle kehtivusajal.

Loa valideerinud pädev asutus võib kehtivusaega pikendada vaid üks kord ja kuni ühe aasta võrra, kui piloot on kehtivusajal taotlenud luba vastavalt määruse (EL) nr 1178/2011 I lisale (FCL-osa) või on läbimas koolitust sellise loa saamiseks. Viimati nimetatud juhul hõlmab pikendus ajavahemikku, mis on vajalik loa väljaandmiseks vastavalt määruse (EL) nr 1178/2011 I lisale (FCL-osa).

4. Liikmesriigi valideeritud loa omanikud kasutavad oma õigusi vastavalt määruse (EL) nr 1178/2011 I lisale (FCL-osa).

Artikkel 5

Piloodiload äriliseks lennutranspordiks ja muuks äriliseks tegevuseks

Ärilise lennutranspordi ja muu ärilise tegevusega seotud piloodilubade valideerimiseks peavad omanikud vastavalt taotletavatele õigustele täitma järgmised nõuded:

a) sooritama määruse (EL) nr 1178/2011 I lisa (FCL-osa) tüübi- või klassipädevusmärke pikendamisnõuete täitmiseks olemasoleva loa õigustele vastava lennueksami;

b) tõendama lennutegevusnõuete ja määruse (EL) nr 1178/2011 I lisa (FCL-osa) asjaomaseid osi käsitlevate teadmiste olemasolu;

c) tõendama keeleoskust vastavalt määruse (EL) nr 1178/2011 I lisa (FCL-osa) punktile FCL.055;

d) omama määruse (EL) nr 1178/2011 IV lisa (MED-osa) kohaselt välja antud kehtivat 1. klassi tervisetõendit;

e) lennukite puhul täitma lisaks punktide a–d nõuetele ka käesoleva määruse lisa tabelis 1 sätestatud kogemusnõuded;

f) kopterite puhul täitma lisaks punktide a–d nõuetele ka käesoleva määruse lisa tabelis 2 sätestatud kogemusnõuded.

Artikkel 6

Instrumentaallennupädevusmärkega piloodiload mitteäriliseks tegevuseks

Instrumentaallennupädevusmärkega erapiloodiloa või instrumentaallennupädevusmärkega ametipiloodi- või liinipiloodiloa valideerimiseks peavad need piloodiloa omanikud, kes kavatsevad kasutada vaid erapiloodiõigusi, vastama kõigile järgmistele nõuetele:

a) sooritama instrumentaallennupädevusmärke lennueksami ning asjaomase loa õigustega seotud tüübi- või klassipädevusmärgete lennueksamid vastavalt määruse (EL) nr 1178/2011 I lisa (FCL-osa) 7. ja 9. liitele;

b) tõendama lennundusõiguse, lennunduse ilmakoodide, instrumentaallendude planeerimise ja sooritamise ning inimvõimetega seotud asjaomaseid teadmisi;

c) tõendama keeleoskust vastavalt määruse (EL) nr 1178/2011 I lisa (FCL-osa) punktile FCL.055;

d) omama vähemalt Chicago konventsiooni 1. lisa kohaselt välja antud kehtivat 2. klassi tervisetõendit;

e) omama vähemalt 100 tundi instrumentaallennukogemust kaptenina vastavas õhusõidukiliigis.

Artikkel 7

Instrumentaallennupädevuseta piloodiload mitteäriliseks tegevuseks

Instrumentaallennupädevusmärketa erapiloodiloa, ametipiloodi- või liinipiloodiloa valideerimiseks peavad need piloodiloa omanikud, kes kavatsevad kasutada vaid erapiloodi õigusi, vastama kõigile järgmistele nõuetele:

a) tõendama lennundusõiguse ja inimvõimetega seotud asjaomaseid teadmisi;

b) sooritama määruse (EL) nr 1178/2011 I lisa (FCL-osa) punktis FCL.235 osutatud erapiloodiloa lennueksami;

c) täitma olemasoleva loa õigustele vastava tüübi- või klassipädevusmärke väljaandmiseks määruse (EL) nr 1178/2011 I lisa (FCL-osa) H-alajao asjaomased nõuded;

d) omama vähemalt Chicago konventsiooni 1. lisa kohaselt välja antud kehtivat 2. klassi tervisetõendit;

e) tõendama keeleoskust vastavalt määruse (EL) nr 1178/2011 I lisa (FCL-osa) punktile FCL.055;

f) omama vähemalt 100 tundi kaptenina lendamise kogemust vastavas õhusõidukiliigis.

Artikkel 8

Piloodilubade valideerimine tähtajalisteks eriülesanneteks

1. Ilma et see piiraks eelmiste artiklite kohaldamist, võib liikmesriigi pädev asutus tootja lendude puhul valideerida Chicago konventsiooni 1. lisa kohaselt kolmanda riigi poolt välja antud loa kuni 12 kuuks, et võimaldada tähtajaliste eriülesannete täitmist, näiteks lennuõpet esmasel kasutuselevõtul, lennuesitlusi, üle- või katselende, kui taotleja vastab järgmistele nõuetele:

a) taotlejal on nõuetekohane luba ja tervisetõend ning Chicago konventsiooni 1. lisa kohaselt välja antud asjakohased pädevusmärked või kvalifikatsioonid;

b) taotleja töötab otseselt või kaudselt õhusõidukitootja või lennuameti heaks.

Sellisel juhul piirab pädev asutus omaniku õigused lennuõppe ja eksamitega tüübipädevusmärgete esmase väljaandmise, ettevõtja pilootide esmaste liinilendude järelevalve, ülelendude, esmaste liinilendude, lennuesitluste ja katselendudega vastavalt käesoleva lõikega ette nähtud ülesannetele.

2. Erandina artiklitest 4–7 võib liikmesriigi pädev asutus võistluslendude või piiratud kestusega demonstratsioonlendude puhul valideerida kolmanda riigi poolt välja antud loa, mis võimaldab selle omanikul teostada määruse (EL) nr 1178/2011 I lisas (FCL-osa) sätestatud erapiloodi loa, määruse (EL) 2018/395 III lisas (BFCL-osa) sätestatud õhupallipiloodi loa või rakendusmääruse (EL) 2018/1976 III lisas (SFCL-osa) sätestatud purilennukipiloodi loa kohaseid õigusi, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

a) võistlus- või demonstratsioonlendude korraldaja esitab enne üritust pädevale asutusele piisavad tõendid selle kohta, mil viisil tagatakse, et piloot tutvub asjakohase ohutusteabega ja juhib kõiki asjaomaste lendudega seotud riske;

b) taotlejal on nõuetekohane luba ja tervisetõend ning Chicago konventsiooni 1. lisa kohaselt välja antud asjakohased pädevusmärked või kvalifikatsioonid.

3. Erandina artiklite 4–7 sätetest võib liikmesriigi pädev asutus valideerida loa, mis on samaväärne mõne lõikes 2 osutatud loaga ja mille kolmas riik on Chicago konventsiooni 1. lisa nõuete kohaselt välja andnud teatavate mitteäriliste ülesannete täitmiseks maksimaalselt 28 päevaks kalendriaasta kohta, kui taotleja täidab kõik järgmised tingimused:

a) taotlejal on nõuetekohane luba ja tervisetõend ning Chicago konventsiooni 1. lisa kohaselt välja antud asjakohased pädevusmärked või kvalifikatsioonid;

b) taotleja on enne piiratud kestusega eriülesannete täitma asumist sooritanud vähemalt ühe aklimatiseerimislennu kvalifitseeritud kontrollipiloodiga.

3. JAGU

LUBADE MUUTMINE

Artikkel 9

Lubade muutmise tingimused

1. Liikmesriigi pädev asutus võib vastava õhusõidukikategooria loa muuta vastavalt määruse (EL) nr 1178/2011 I lisale (FCL-osa) ühe piloodiga õhusõiduki klassi- või tüübipädevusmärkega erapiloodi loaks, vastavalt määruse (EL) 2018/395 III lisale (BFCL-osa) õhupallipiloodi loaks või rakendusmääruse (EL) 2018/1976 III lisale (SFCL-osa) purilennukipiloodi loaks, kui kolmas riik on algse loa välja andnud Chicago konventsiooni 1. lisa nõuete kohaselt ja luba on kas:

a) samaväärne lõikes 1 osutatud lubadega;

b) ametipiloodi luba või liinipiloodi luba.

2. Muudetava loa omanik peab täitma järgmised vastava õhusõidukiliigi suhtes kohaldatavad miinimumnõuded:

a) sooritama kirjaliku eksami lennundusõiguse ja inimvõimete valdkonnas;

b) sooritama vastavalt erapiloodi, õhupallipiloodi või purilennukipiloodi loa lennueksami vastavalt määruse (EL) nr 1178/2011 I lisale (FCL-osa), määruse (EL) 2018/395 III lisale (BFCL-osa) või rakendusmääruse (EL) 2018/1976 III lisale (SFCL-osa);

c) täitma H-alajao kohased vastava klassi- või tüübipädevusmärke väljaandmise nõuded;

d) omama määruse (EL) nr 1178/2011 IV lisa (MED-osa) kohaselt nõutud ja välja antud kehtivat tervisetõendit;

e) tõendama keeleoskust vastavalt määruse (EL) nr 1178/2011 I lisa (FCL-osa) punktile FCL.055;

f) olema piloodina lennanud vähemalt 100 lennutundi.

4. JAGU

KLASSI- JA TÜÜBIPÄDEVUSMÄRGETE TUNNUSTAMINE

Artikkel 10

Klassi- ja tüübipädevusmärgete tunnustamise tingimused

Kolmanda riigi poolt välja antud loas sisalduva kehtiva klassi- või tüübipädevusmärke võib märkida määruse (EL) nr 1178/2011 I lisa (FCL-osa) kohaselt välja antud loale, kui taotleja:

a) omab FCL-osa kohaselt vastava tüübi- või klassipädevusmärke väljaandmiseks nõutavat kogemust ja vastab asjaomasele eeltingimustele;

b) sooritab FCL-osa kohaselt vastava tüübi- või klassipädevusmärke väljaandmiseks nõutava lennueksami;

c) tegeleb praegu lennundusega;

d) on kogunud vähemalt:

i) lennukite klassipädevusmärke puhul 100 tundi lennukogemust piloodina asjaomases lennukiklassis;

ii) lennukite tüübipädevusmärke puhul 500 tundi lennukogemust piloodina asjaomasel lennukitüübil;

iii) ühe mootoriga ja kuni 3 175 kg maksimaalse sertifitseeritud stardimassiga kopterite puhul 100 tundi lennukogemust piloodina asjaomasel kopteritüübil;

iv) kõikide muude kopterite puhul 350 tundi lennukogemust piloodina asjaomasel kopteritüübil.

Artikkel 11

Määruse (EL) nr 1178/2011 muutmine

Määrust (EL) nr 1178/2011 muudetakse järgmiselt:

a) artikkel 8 jäetakse välja;

b) III lisa jäetakse välja.

Artikkel 12

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 4. märts 2020

Komisjoni nimel
President
Ursula VON DER LEYEN

LISA

Kolmandate riikide poolt või nimel välja antud lubade tunnustamise nõuded

Tabel 1

Kogemusnõuded lennukite puhul

Luba	Kogemus (lennutundide arv kokku)	Õigused	
(1)	(2)	(3)	
Lennuki liinipiloodi luba	> 1 500 lennutundi kaptenina mitmepiloodilennukitel	Äriline lennutransport, mitmepiloodilennukite kapten	(a)
Lennuki liinipiloodi luba või lennuki ametipiloodi luba/instrumentaallennupädevusmärge (*)	> 1 500 tundi kapteni või teise piloodina mitmepiloodilennukitel vastavalt lennutegevusnõuetele	Äriline lennutransport, mitmepiloodilennukite teine piloot	(b)
Teise piloodi luba	> 1 500 tundi teise piloodina mitmepiloodilennukitel vastavalt lennutegevusnõuetele	Äriline lennutransport, mitmepiloodilennukite teine piloot	(ba)
Lennuki ametipiloodi luba/instrumentaallennupädevusmärge	> 1 000 lennutundi kaptenina ärilises lennutranspordis pärast instrumentaallennupädevusmärke saamist	Äriline lennutransport, ühepiloodilennukite kapten	(c)
Lennuki ametipiloodi luba/instrumentaallennupädevusmärge	> 1 000 lennutundi kapteni või teise piloodina ühepiloodilennukitel vastavalt lennutegevusnõuetele	Äriline lennutransport, ühepiloodilennukite teine piloot vastavalt lennutegevusnõuetele	(d)
Lennuki liinipiloodi luba, lennuki ametipiloodi luba/instrumentaallennupädevusmärge, lennuki ametipiloodi luba	> 700 lennutundi lennukitel, sealhulgas 200 tundi rollis, mille tunnustamist taotletakse, ning 50 tundi selles rollis viimase 12 kuu jooksul	Õigus tegutseda lennukitel muus lennutegevuse valdkonnas kui äriline lennutransport	(e)
Lennuki ametipiloodi luba	> 1 500 lennutundi kaptenina ärilises lennutranspordis, sh 500 tundi vesilennukil	Äriline lennutransport, ühepiloodilennukite kapten	(f)

(*) Mitmepiloodilennukite ametipiloodi loa/instrumentaallennupädevusmärke omanikud peavad tunnustamiseks olema tõendanud lennuki liinipiloodiloa väljaandmiseks nõutavate teadmiste olemasolu ICAO tasemel.

Tabel 2

Kogemusnõuded kopterite puhul

Luba	Kogemus (lennutundide arv kokku)	Õigused	
(1)	(2)	(3)	
Kopteri liinipiloodi luba ja kehtiv instrumentaallennupädevusmärge	> 1 000 lennutundi kaptenina mitmepiloodikopteritel	Äriline lennutransport, mitmepiloodikopterite kapten visuaal- ja instrumentaallendudel	(a)
Kopteri liinipiloodi luba, instrumentaallennupädevuse õigusteta	> 1 000 lennutundi kaptenina mitmepiloodikopteritel	Äriline lennutransport, mitmepiloodikopterite kapten visuaallendudel	(b)
Kopteri liinipiloodi luba ja kehtiv instrumentaallennupädevusmärge	> 1 000 lennutundi piloodina mitmepiloodikopteritel	Äriline lennutransport, mitmepiloodikopterite teine piloot visuaal- ja instrumentaallendudel	(c)

Luba	Kogemus (lennutundide arv kokku)	Õigused	
(1)	(2)	(3)	
Kopteri liinipiloodi luba, instrumentaallennupädevuse õigusteta	> 1 000 lennutundi piloodina mitmepiloodikopteritel	Äriline lennutransport, mitmepiloodikopterite teine piloot visuaallendudel	(d)
Kopteri ametipiloodi luba/instrumentaallennupädevusmärge (*)	> 1 000 lennutundi piloodina mitmepiloodikopteritel	Äriline lennutransport, mitmepiloodikopterite teine piloot	(e)
Kopteri ametipiloodi luba/instrumentaallennupädevusmärge	> 1 000 lennutundi kaptenina ärilises lennutranspordis pärast instrumentaallennupädevusmärke saamist	Äriline lennutransport, ühepiloodikopterite kapten	(f)
Kopteri liinipiloodi luba, instrumentaallennupädevuse õigustega või ilma, kopteri ametipiloodi luba/instrumentaallennupädevusmärge, kopteri ametipiloodi luba	> 700 lennutundi kopteritel, v.a CS-27/29 kohase või sellega samaväärse sertifikaadiga kopterid, sh 200 tundi rollis, mille tunnustamist taotletakse, ning 50 tundi selles rollis viimase 12 kuu jooksul	Õigus tegutseda kopteritel muus lennutegevuse valdkonnas kui äriline lennutransport	(g)

(*) Mitmepiloodikopterite ametipiloodi loa/instrumentaallennupädevusmärke omanikud peavad tunnustamiseks olema tõendanud liinipiloodiloa väljaandmiseks nõutavate teadmiste olemasolu ICAO tasemel.